

To historier som forteller at Sam Eyde var en handlekraftig mann

Sam hadde billett til Titanic

Det var naturlig at Sam Eyde også knyttet kontakter med amerikansk næringsliv. I både tempo og arbeidsmetoder ble han ofte sammenliknet med amerikanerne. I 1912 bestilte han billett til New York, på Titanic, men han ble forsinket tre døgn i Paris og måtte gå om bord i et annet skip. Underveis fikk han høre om Titanics forlis, og da båten han var med på, gikk i havn i New York, hadde Eyde et forslag klart. Det burde opprettes en internasjonal ispatrulje som kunne varsle om slike isfjell som Titanic hadde støtt på. Forslaget ble referert i Wall Street Journal og overlevert til en undersøkelseskomite. Denne komiteen ble nedsatt for å granske det tragiske forliset. Hvilken rolle Eydets forslag kom til å spille, er ikke så godt å si. Men det er trolig at det bidro til å opprette den internasjonale ispatruljen som har eksistert siden, og som har ført til at slike store skipbrudd grunnet isfjell ikke siden har skjedd.

Kilder: Grimnes, Ole Kristian: Sam Eyde – den grenseløse gründer.

Fra SNL:

Titanic var et passasjerskip, ferdigbygd i 1912 for britiske White Star Line. Med sine 46 328 bruttotonn var Titanic på dette tidspunktet verdens største skip. Det ble satt inn i drift på ruten Southampton – New York.

Titanic er kjent som skipet som angivelig «ikke kunne synke». Likevel sank det på sin første reise, sørøst for Newfoundland, natten til 15. april 1912, 2 timer og 40 minutter etter å ha støtt på et isfjell. 1500 mennesker omkom, 700 ble reddet. 20 av de omkomne var norske. Vraket ble lokalisert i 1985 på 3800 meters dybde.

Titanic-ulykken er et av verdens aller mest berømte skipsforlis, og har blitt dramatisert i en rekke filmer og bøker.

Foto fra Google

Redningsmedaljen

Eyde reddet brannskadd jente

Sam Eyde var en ivrig tennis-spiller. Tennisbanen ved Admini på Notodden forteller oss det. Eyde studerte til ingeniør i Tyskland, i byen Lübeck, og det var her han hadde lært om det som ble kalt «den hvite sport». En sport som hadde få utøvere og som ble drevet først og fremst av rikfolk. Eyde forteller i sin selvbiografi:

Jeg hadde spilt tennis med mine venner og etterpå satt vi på verandaen utenfor villaen hvor jeg bodde. Da hørte vi plutselig noen forferdelige skrik og så en ung pik komme styrtende som en brennende fakkel fra kjøkkenet og uti haven. Hun hadde varmet opp noe bonevoks, herunder var massen eksplodert, og det brennende stoff var sprøytet ut over håret og klærne. I ført mitt lette, hvite tennisantrekk, satte jeg etter henne og kastet meg over henne for å kvele varmen med min kropp og mine hender. Jeg ropte til at de andre skulle skaffe meg et teppe, men de var så vettskremte over det forferdelige syn at det varte noen kostbare øyeblikk før det var skaffet til veie. Da jeg trodde varmen var slukket, reiste jeg meg opp på knærne, men piken var fryktelig forbrent og helt fra sig selv av smerte. Plutselig reiste hun seg opp, skjøv meg tilbake og fortsatte sitt ville løp nedover haven. Ved tilgangen på luft slo plutselig flammene opp igjen, men nu hadde man endelig fått tak i et teppe som jeg satte etter henne med. Da jeg for anden gang hadde fått henne over ende, lyktes det mig omsider å kvele flammene helt. Hun ble så kjørt på hospitalet, hvor det bare såvidt lyktes å redde hennes liv. Først etter at piken var kjørt bort, kom jeg til å se at hendene mine var ganske blodige. I spenningen hadde jeg ikke kjent smertene, men nu satte de inn så voldsomt at jeg nesten ikke kunne holde meg oppreist. Jeg løp så fort jeg kunne til et apotek i nærheten. I hele tre uker lå jeg til sengs med isposer og led forferdelig. Legen mente han måtte amputere to fingre, jeg vegret meg energisk, for fingrene hadde jeg bruk for i mitt tegnearbeid. Fingrene grodde heldigvis.

Jeg ble tilkjent redningsmedaljen «Für Rettung aus Gefahr,» som jeg hadde megen glede av. Det var min første dekorasjon. Jeg fikk senere beskjed om å avstå fra livredning, da det var andre oppgaver for meg. Jeg behøvde ikke i den grad la mig oppflamme av Lübecks unge kvinner.

(Redigert og forkortet av AHW)

Kilde: Sam Eydes selvbiografi)

